

Světový den vody: Co pro nás znamená voda?

Mottem letošních oslav je Valuing Water (Hodnota vody). Voda představuje pro různé lidi různou hodnotu a hraje v jejich životech různou roli. Jak toto vnímání ovlivnil COVID-19?

Ostrava 17. 3. 2020 – V naprosto bezprecedentním období v porovnání s minulostí se letos bude připomínat 22. března Světový den vody. V důsledku celosvětové pandemie onemocnění COVID-19 realizují vodárenské společnosti – SmVaK Ostrava nevyjímaje – již více než rok řadu preventivních, provozních a personálních opatření, aby zajistily své služby pro všechny odběratele spočívající ve spolehlivých dodávkách kvalitní pitné vody a bezproblémovém odvádění a čištění vody odpadní.

Kvůli pandemické situaci neproběhnou tradiční a každoročně oblíbené akce pro veřejnost ve vodárenských provozech. Ty ostatně bylo nutné v plné fázi příprav rušit i před rokem během první pandemické vlny v naší zemi.

Covidová pandemie poukázala na to, jak významnou roli voda v našem každodenním životě hraje.

Hodnota vody v čase covidu

„Co pro nás voda a bezproblémový přístup k ní znamená, potvrdila také pandemická situace onemocnění COVID-19, která začala před více než rokem. Zpočátku panovaly například nejasnosti ohledně toho, zda hrozí riziko šíření nového typu koronaviru prostřednictvím pitné nebo odpadní vody. Tyto obavy byly poměrně brzy vyvráceny.

Jsem nesmírně hrdý na to, že se nám podařilo v průběhu celého období, kdy jsme museli přijmout celou řadu technických, provozních nebo personálních opatření, zajistit stabilní dodávky kvalitní pitné vody pro více než milion obyvatel Moravskoslezského a Olomouckého kraje, stejně jako bezproblémové odvádění a čištění vody odpadní. Často jsme procházeli dosud neprobádanými cestami, hledali nové postupy a opatření, jak se s naprosto novou výzvou vypořádat. Za to si zaslouží poděkovat především všichni naši zaměstnanci. Ti nejsou viditelnými hrdiny v první linii jako například zaměstnanci zdravotnického sektoru nebo bezpečnostních složek, přesto je jejich role neméně významná. A ne-li vodaři, pak #vodavprvnílinii rozhodně pozici zaujímá, protože bez ní bychom neměli nejmenší šanci současnou situaci zvládnout. A často si tuto skutečnost bohužel neuvědomuje jak společnost jako celek, tak její reprezentanti. Vodárenské společnosti se musely v covidové době spolehnout samy na sebe a obstály v tom v naší zemi se ctí,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

V průběhu posledního roku se museli zaměstnanci SmVaK Ostrava vypořádat s naprosto novou situací, která změnila od základu zažité pořádky. Nezbytná opatření se podařilo implementovat bez toho, že by měla jakýkoliv negativní dopad na hlavní činnost společnosti.

Z důvodu pandemické situace například zůstávají uzavřena zákaznická centra a obchodní místa, velká část zákaznické agendy se elektronizuje. Mimořádná opatření musela být přijata také u některých investičních projektů, které probíhaly nebo probíhají v uzavřených prostorech úpraven vody, vodojemů nebo čistíren odpadních vod. Dočasně byly také přerušeny výměny nebo fyzické odečty vodoměrů, pracovní režim provozních i kancelářských zaměstnanců se velice rychle změnil k výrazně větší flexibilitě reflektující aktuální situaci.

Cíl byl vždy jednoznačný. Minimalizovat pro zaměstnance, zákazníky, dodavatele, obchodní partnery možnost rizika nákazy onemocněním COVID-19 a zajistit plnění úkolů SmVaK Ostrava, které jsou klíčové pro každodenní život více než jednoho milionu lidí.

Skrytá hodnota vody díky bezproblémovým dodávkám

„Co pro nás znamená voda a jaký má pro naši společnost význam fungující vodárenský sektor v letech 2015-2019 jasně prokázalo mimořádně suché a teplé období, které v řadě míst naší země vedlo k nutnosti omezovat dodávky pitné vody a přijímat opatření, aby mohly některé vodárenské

společnosti plnit hlavní úkoly. My jsme díky provozním zásahům provedeným na páteřním výrobním a distribučním systému pro dodávky pitné vody - Ostravskému oblastnímu vodovodu - dokázali zajistit dostatek kvalitní pitné vody všem našim odběratelům. Tato hodnota vody zůstává pro řadu lidí v naší zemi skrytá, protože se na vlastní kůži nikdy nesetkali s problémy ve spolehlivých dodávkách pitné vody nebo odvádění vody odpadní. Ale měli bychom si uvědomit, že v tomto ohledu žijeme ve šťastné části světa. Není třeba se dívat příliš daleko za hranice, abychom viděli, že spolehlivé dodávky pitné vody a odpovědné nakládání s vodami odpadními nemusí být samozřejmostí," říká Anatol Pšenička.

Hodnota vody a hodnota krajiny

Častější období delšího sucha, a naopak prudkých přivalových srážek mají bezprostřední dopad jak na fungování úpraven vody, tak na provoz čistíren odpadních vod. „V průběhu suchých a teplých období se logicky mění parametry vody v údolních nádržích v Beskydech a Jeseníkách, z nichž v našich úpravárnách vyrábíme 95 % pitné vody pro více než milion lidí. Díky investicím do úpravárenských technologií v našich největších úpravárenských provozech v Podhradí u Vítkova a Nové Vsi u Frýdlantu nad Ostravicí si dokážeme s těmito situacemi poradit. Klimatická změna s sebou přinesla také kůrovcovou kalamitu a masivní těžbu smrkových porostů v Beskydech, Jeseníkách a Oderských vrších. To pocítujeme u našich lokálních zdrojů, protože vykáčené plochy nedokáží srážky zadržet a propouštět do údolí postupně, jako to uměl les. Vody pak z hor teče buď po srážkách velké množství, kdy je velmi zakalená, nebo naopak velmi málo v období delšího sucha. I s tím si musí naše úpravný v horách poradit. Měli bychom si proto také uvědomit, že hodnota, kterou přisuzujeme vodě, také úzce souvisí s hodnotou, kterou přikládáme krajině a péčí o ní. A tady je nezbytné konstatovat, že v současnosti neseme často dědictví neodpovědného hospodaření v minulosti, které budeme muset řešit, abychom vodní režim v krajině stabilizovali a nastavili udržitelně. Jsme rád, že se řada projektů v této oblasti již realizuje a další se připravují," vysvětluje Pšenička.

V lokalitách zásobovaných SmVaK Ostrava nebylo ani v období uplynulých suchých let nutné díky technické koncepci centrálního výrobního a distribučního systému pro výrobu pitné vody v regionu – Ostravského oblastního vodovodu - řešit zásadnější problémy se zásobováním jako v jiných částech země, kde bylo nutné masivně zavážet vodojemy cisternami. Přesto je zřejmé, že citlivější jsou na klimatickou změnu lokality závislé na lokálních zdrojích podzemní nebo povrchové vody. Situaci lokálních zdrojů společnost monitoruje i v ostatních částech regionu a průběžně připravuje a realizuje koncepční řešení, kde by bylo možné tyto lokality připojit na páteřní systém tak, aby to bylo technicky proveditelné a dávalo to ekonomický smysl.

Kontakt:

Mgr. Marek Síbrt, mluvčí

Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.

28. října 1235/169, Mariánské Hory, 709 00 Ostrava.

tel. 725 500 509

e-mail marek.sibr@smvak.cz

www.smvak.cz